

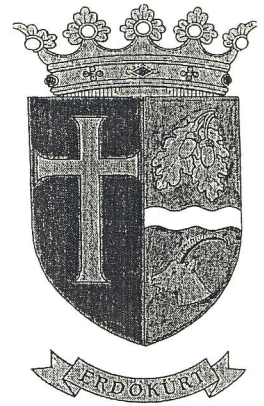
2005 NYÁR

KÜRTÖLŐ

Erdőkürt Szlovák Kisebbségi Települési Önkormányzatának
tájékoztató kiadványa

alapította: néhai Vadovics János

Szlovák anyanyelvű és népismereti gyermek- és ifjúsági tábor

Erdőkürtön

(2005. július 11-17.)

A tábort a Művelődési Kör és Szlovák Szervezet már hetedik alkalommal indította községünkben. A 2005. évi talán az egyik legsikeresebbnek mondható. A résztvevők számát tekintve különösen, mert több mint hetven gyermek jött el a táborba. A legtöbben erdőkürtiek, de az elszármazottak gyermekeiből is voltak szép számmal Acsáról, Vácról, Galgagyörkről, Csomádról és Budapestről. Középiskolások, főiskolások, még egyetemi oktató is volt köztük. Nekik külön köszönet, mert sokat segítettek a kisebbek szabadidejének hasznos eltöltésében.

A pedagógusok közül köszönjük ifj. Budai Józsefné, Máthé Ágnes, Kenyeres Anikó és Havjár Zoltán közreműködését. Nagyon meg voltunk elégedve az óvoda főzőasszonyaival, akik mindig jóízű és bőséges ebéddel kínáltak bennünket. Nagyon jó volt, hogy a szülők az ebéd felszolgálásánál, az uzsonnák elkészítésénél segítettek, s ajándékaikkal (zöldségek, üdítő, méz, sütemények) változatossá tették azokat. Nagyon jó étvágygal, bőséggel fogyasztották a résztvevők.

A tábor anyagi feltételeit a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Közalapítványtól pályázaton nyert 80 000 forint, az Országgyűlés Kisebbségi Bizottságának 100 000 forintos támogatása, és a helyi kisebbségi önkormányzat 150 000 forintos hozzájárulása teremtette meg. A többi kiadást a Művelődési Kör fedezte az SzJA egy százalékainak befizetéseiből.

A szülők a buszkirándulásról itthon maradt kicsiknek külön programot szerveztek helyben. Az autóbuszos kirándulás során felkerestük Szanda várát, a béri állatfarmot és az egyházasdengelegi Árpád-kori templomot. A pásztói közös ebéd után a hatvani strandon mostuk le az út porát.

A tábor tervezett programját maradék nélkül megvalósítottuk. Az elméleti előadásokon túl (szlovák nemzetiségi tudat: Dr. Alt Gyula; Kürt története: Harczos István) a szlovák tánc- és játéktanulás, valamint a kézműves foglalkozások is nagy sikert arattak. A vetélkedő, táncbemutató és a tábortúzi éneklés szép befejezése volt a hétnek. A vasárnapi istentisztelet után szép számmal gyűltünk össze, hogy a temetői kopjafánál és az ősök sírjainál virágot helyezzünk el.

A tábor résztvevői a jövő évi találkozás reményében búcsúztak el egymástól.

Id. Budai József

KALENDÁRIUM

A nyári-őszi időszakban a gazdasági munkák (aratás, betakarítás) annyira lefoglalták az embereket, hogy ezekben a hónapokban csak elvétve alakultak ki népszokások, s a mulatozás is igen ritka volt. Annál fontosabbak viszont a paraszti élethez kötődő nevezetes napok, melyek pontosan kijelölték az élet rendjét.

ARATÓÜNNEP

Péter-Pál napjával megkezdődött az egyik legkeményebb mezei munka, az aratás. A parasztok hosszú heteket töltöttek a tűző napon a gabona betakarításával, sokan a néhány órás éjszakákat is a mezőn töltötték. Az uradalmakban dolgozók a munka végeztével aratókoszorút készítettek, s énekelve vonultak a gazdához:

„Learattuk, föl is köttük a báró úr búzáját.
El is hoztuk udvarába az öröm koszorúját.
Csináltunk mi sok szép csomót a mezőn,
Meg is áldott a jóságos Teremtő.”

Vendéglátójuk étellel-itallal kínálta őket, mulatságot rendezett tiszteletükre.

MIHÁLY NAPJA (szeptember 29.)

Az ország jelentős részén ezen a napon fizették ki a cselédek bérét, s néhol a pásztorokat is ekkor fogadták, hogy elszámoljanak a rájuk bízott állatokkal. Egyes vidékeken nagy vásárt is rendeztek ilyenkor.

„Szent Mihály lova deres, behozza a telet”, de „ha Szent Mihály napján még itt van a fecske, karácsonyig vígan legelhet a kecske.” E nap egyben a „kisfarsang” kezdete is.

FERENC HETE

A vetés legalkalmasabb időpontja a „búzahét”, vagyis az október 4. körüli napok.

TERÉZ (október 15.), SIMON JÚDÁS (október 28.) NAPJA ÉS A SZÜRETI BÁL

A Balaton és Eger vidékén Teréz-napon (Teréz-szedés), Tokajban viszont Simon Júdás napján kezdik a szőlő szedését („Rég felírta Noé Tokaj hegyormára, hegyaljai kapás, várj Simon Júdára!”). A szüret végeztével a szüretelők végigvonultak a falun, majd hajnalig mulattak.

VENDEL (október 20.) ÉS DÖMÖTÖR (október 26.) NAPJA

Ahol nem Mihály napja volt a pásztorfogadás ideje, Vendel vagy Demeter napján hajtották be a faluba a jószágokat, hiszen a mondás szerint „Vendel viszi az állatokat”, vagyis a kinnmaradtak könnyen elhullanak.

Demeter napján szokásban volt az állatvásár, valamint a juhászbál, a „dömötörözés”.

MÁRTON NAPJA (november 11.)

„Aki Márton-napon libát nem eszik, egész esztendőn át éhezik.” Ehhez a naphoz is kapcsolódott helyenként pásztorünnep, a kanászok gazdájuknak ajándékozták *Szent Márton vesszejét*, mely megmutatta, hányat malacozik a disznó. S ez az új bor születésnapja is: „a bornak Szent Márton a bírāja”.

ERZSÉBET (november 19.), KATALIN (november 25.) ÉS ANDRÁS (november 30.) NAPJA

„Ha Erzsébet csobog, Katalin kopog”, „ha Katalin kopog, a karácsony locsog”, s mindez fordítva is igaz a népi megfigyelés szerint. Katalin és András napon a lányok izgatottan kezdtek jövődöbelijük megjóslásába vízbe tett gyümölcsfaág, ólomöntés, vagy más praktikák segítségével. Ezen jeles napok egyben a kisfarsang, vagyis a lakodalmak idejének befejezését is jelentik: „András bezárja hegedűjét”.

Kenyeres Anikó

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

A Képviselő- testület legutóbbi ülését július 7-én tartotta. Paszterovics János polgármester beszámolt róla, hogy a „Kálló és térsége ivóvíz távvezeték” program befejeződött, a vízvezeték átadásra került. Ismertette továbbá, hogy a tervezetteknek megfelelően folyik az iskola épületének meszelése, illetve az óvodai vizesblokk felújítása, ahol a falon kívüli vezetékeket, a falba épített vezetékekkel váltják ki, illetve az olajfestés helyett csempeburkolatot készítenek. Ismertette hogy a parkban, az emlékműnél elhelyezésre került a díszkút, illetve előkészítés alatt áll az emlékmű előtti ösvény díszburkolattal történő ellátása is. Elmondta, hogy az újra működő Ifjúsági Klub számára a Polgármesteri Hivatal, a meglévő ADSL vonal segítségével biztosítja a szélessávú internet elérést. Ismertette továbbá, hogy a Táncsics-Téglaház utak felújítása megkezdődött, az aszfaltszőnyeggel már elkészültek a kivitelezők, ugyanakkor a padka megépítésével folytatódnak majd a munkálatok, és várhatóan július utolsó hetében kerül sor a műszaki átadásra.

Az első napirendi pont keretében a képviselők jóváhagyták az iskola Szervezeti és Működési Szabályzatát, majd pedig újabb egy évvel meghosszabbították Budai József könyvtárosi, illetve Havjár Zoltán művelődésszervezői megbízatását.

Megvitatták a nyári programmal kapcsolatos elképzeléseket, s a Képviselő-testület, illetve a jelen lévők egyetértettek abban, hogy augusztus 27-én egynapos rendezvényt szerveznek a falu lakóinak, melynek részletes programja megismerhető lesz a Kürtölőben.

Döntött a Képviselő- testület a Művelődési Kör támogatási kérelméről, melynek értelmében 150.000 Ft-ot biztosított a nyári tábor megrendezéséhez.

A képviselők tájékoztatást kaptak a játszóterek felülvizsgálatáról, mely már meg is történt. Az óvodai, illetve a Kossuth úti játszótérrel ennek alapján három eszközt el kellett távolítani, illetve a szakvélemények megérkezését követően a játszóterek karbantartására, felújítására intézkedési tervet kell majd készíteni.

A Képviselő- testület kifejezte szándékát a LEADER+ program keretében a Dél- cserhádi településekkel való együttműködésre, melynek eredményeképp – nyertes pályázat esetén – lehetőség lesz arra, hogy mikrotérségi szinten pályázatokat hirdessenek különböző beruházások, tevékenységek támogatására.

A Képviselő- testület döntött arról, hogy következő ülésén a jegyzői állás betöltésére pályázatot ír ki, majd elfogadta a Közbeszerzési Szabályzatot, illetve szándéknyilatkozatot adott arra vonatkozóan, hogy amennyiben Acsán, pályázati forrás segítségével tanuszoda épül, azt a megfelelő feltételek fennállása esetén az iskolások-óvodások számára igénybe veszi.

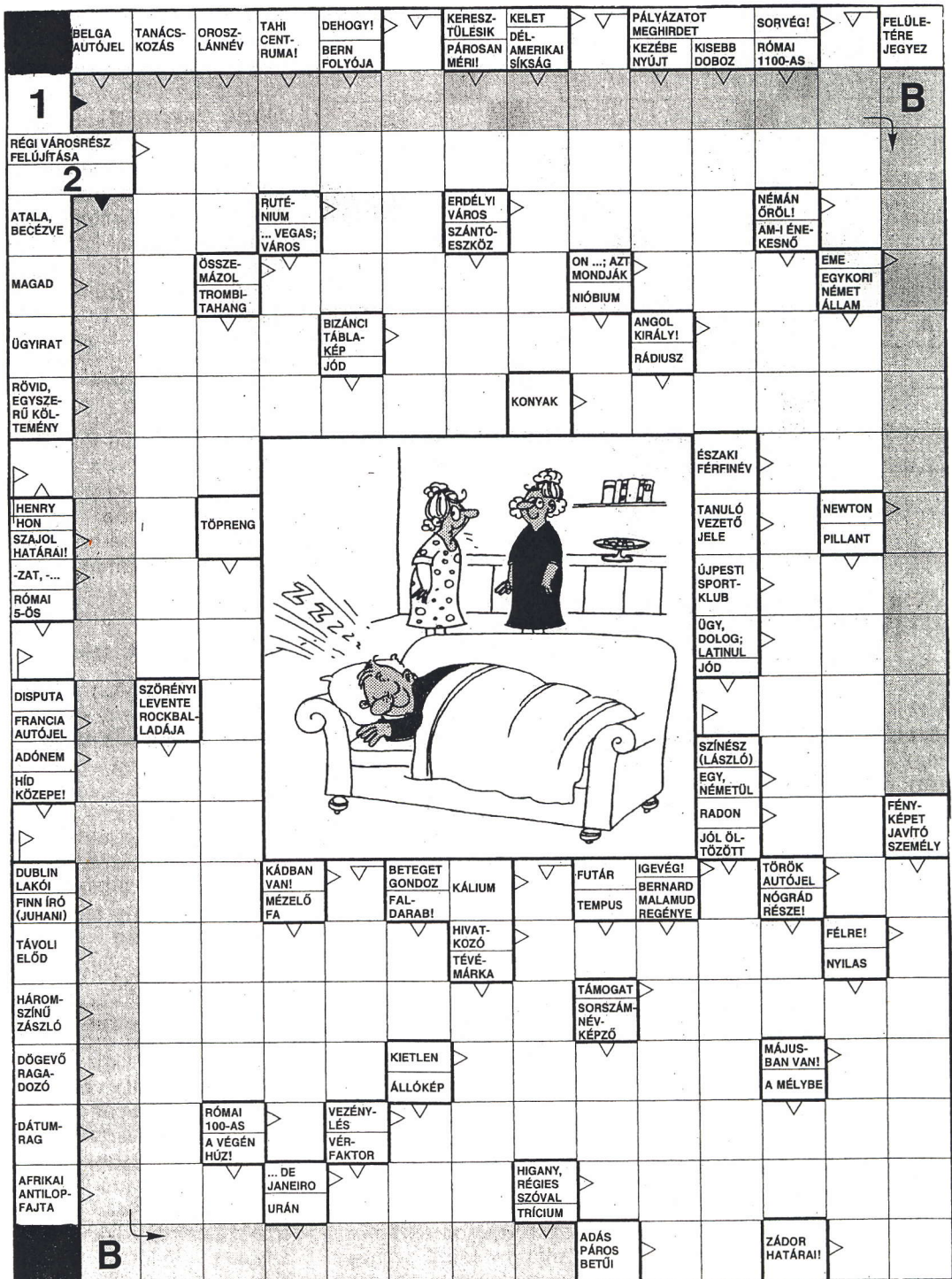
A fentiekén túl egyedi telekvásárlási kérelemről döntött, illetve eseti szociális segélykérelmeket bírált el a Képviselő- testület.

*Princz Ádám
jegyző*

KITEKINTŐ

2005.aug.20.	Ünnepség az emlékműnél délelőtt 10 órai kezdettel
2005.aug.27.	Palóc ízek fesztiválja
2005.aug.31.	Tanévnyitó a kora esti órákban
2005.szept.1.	Első tanítási nap

REJTVÉNY

Palóc ízek fesztiválja

Ezzel a szlogennel kívánunk útnak indítani egy rendezvényt, amely reméljük évente visszatérő alkalom lesz arra, hogy a falu apraja-nagyja összegyűljön és együtt, jó hangulatban eltöltsön egy nyárvégi szombatot. A közösségi tudat erősítése mellett célunk a hagyományok ápolása is, ezúttal a helyi étkezési szokásokra és ízvilágra helyezve a hangsúlyt.

Idén augusztus 27-ére esett a választás. Az időpont mellett szolt, hogy ekkorra a családok már befejezik a nyaralást, a tanévkezdésig viszont még néhány nap hátra van.

Délelőtt és koradélután a főzőversenyé a főszerep, amely a kultúrház mellett kerül megrendezésre. Elsősorban palóc jellegű ételek elkészítésére számítunk, de ha valaki másra érez elhivatottságot, az nem zárja ki őt a versenyből. A nevezés ingyenes és a legjobbkat díjazzuk. A résztvevőket kérjük, olyan mennyiségben főzzenek, hogy a közönség is el tudjon fogyasztani egy-egy tál ételt. Az értékesítés „jegyrendszer” segítségével történik: az érdeklődők étkezési jegyet (250 Ft/fő) vásárolnak az önkormányzattól, amelyet a nekik szimpatikus bogrács gazdájánál cserélhetnek ebédre. Végül a főzők a jegyeket pénzre váltják az önkormányzatnál, így megtérül számukra az általuk befektetett nyersanyag ára. Jelentkezni a Polgármesteri Hivatalban és e sorok írójánál lehet legkésőbb aug. 20-ig, mivel az eseménnyel kapcsolatban rövid megbeszélést szeretnénk tartani.

A versennyel egy időben a gyermekek különböző vetélkedőkön és foglalkozásokon, játékokon vehetnek részt.

A test mellett gondoltunk a lélekre is, ezért délután 16 órától az ikladi, az acsai és az erdőkürti hagyományőrzők lépnek fel magyar, szlovák és német népdalokkal, táncokkal, emellett fűvós zenekar (Iklad) és moderntánc-bemutató (Hatvan) színesíti a programot. A nap lezárásaként pedig élőzenével gondoskodunk a szórakozásról, alkalmat adva a táncra, beszélgetésre, esetleg egy hangulatos esti szalonasütésre.

Terveink között szerepel egy régi fényképekből álló kiállítás is, amelyet községünk lakóinak segítségével kívánunk megrendezni. Kérjük mindazokat, akik rendelkeznek ilyen fotókkal és hajlandók azokat augusztus 27-ére kölcsönadni, jelentkezzenek az önkormányzatnál vagy nálam.

Bízunk benne, hogy rendezvényünk beváltja a hozzá fűzött reményeket, és hamarosan nemcsak a falu ünnepe lesz, hanem idegenforgalmi vonzerővé is válik, amely hozzájárul községünk fejlődéséhez és jó hírének terjedéséhez.

Havjár Zoltán

KUNCOGÓ

Kovács találkozik régi barátjával.

- És a nejed hogy van? – kérdi a barát. – Még mindig olyan szörnyen ideges?
- Nem, hála Istennek. Sikerült teljesen kigyógyítani belőle.
- Ne mondd! És hogyan?
- Azt mondta neki az orvos, hogy az idegesség az öregedés jele.

- Nem azért mondom, Takácsné, de láttam a férjét a strandon; egy klassz szőke csajjal ment karonfogva.
- Miért, hogy menjen? Negyven éves elmúlt! Nem mászkálhat a homokban kisvödörrel és lapáttal!

- Mit szól, szomszéd úr, hogy elgázolták a kéményseprőnket?
- Borzasztó! Az ember már a háztetőn sem lehet biztonságban!

A boltos, a segédhez:

- Mondja, kérem, vak maga?! Képes beleszeretni a feleségembe?! Leveleket írál neki, hogy megszöktetné, csak nincs pénze...?! És nem veszi észre a páncélszekrényben a kulcsot?!

- Lányom! Igaz, hogy elhagyott az urad?
- Igaz, mama.
- Valami nő miatt?
- Úgy van, mama.
- És ki az a nő?
- Te vagy az, mama.

Apuci bedugja örömtől ragyogó arcát a gyerekszoba ajtaján.

- Kisfiam! – kiáltja. – Itt járt egy angyalka, és letett egy szép kisbabát anyuci ágyába. Nem akarsz megnézni?
- A gyerek, unottan:
- Kisbabát már láttam eleget, de ha előbb szóltok, az angyalkát megnéztem volna.

Házaspár a moziban:

- Jól ülsz, drágám?
- Remekül, drágám.
- Jól látsz, drágám?
- Tökéletesen, drágám.
- Nem érzel huzatot az ajtó felől?
- Nem, drágám.
- Akkor cseréljünk helyet.
- Halló, Mary! Felmehetek hozzád ma este?
- Gyere, Tom, várlak.
- Na de én nem vagyok Tom!
- Nem baj, én sem vagyok Mary!

- Professzor úr, igaz, hogy ön veri a feleségét?
- Nem igaz. Még nem vagyok professzor, csak egyetemi docens.

Diákok egymás közt:

- Csak azt sajnálom, hogy nem az ókorban éltem.
- Miért?
- Akkor még rövidebb volt a történelem.

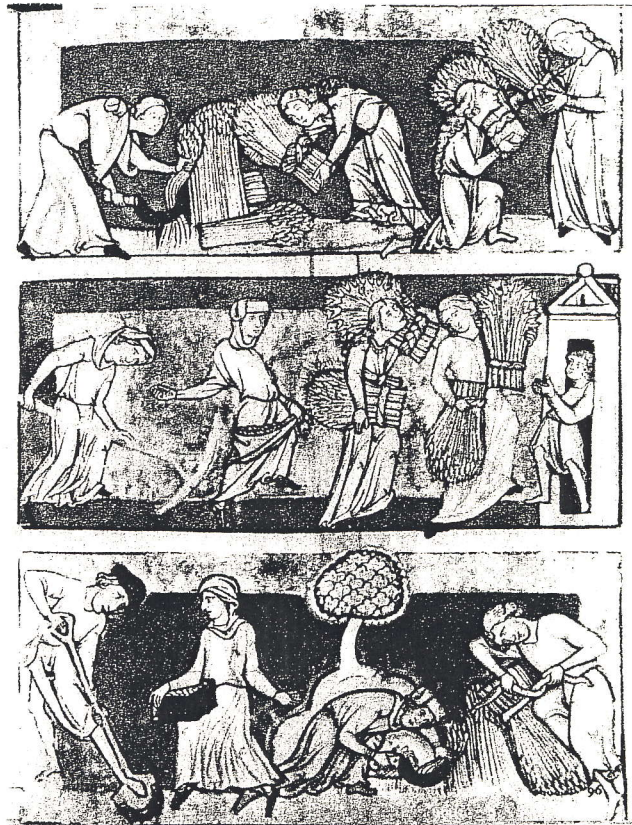
KUCKÓ

A két kép között 12 apró eltérés van. Megtalálod-e mindet?

Megyeri Ábel: Fehér kenyér

Áprilisi éjszakákon nőtt a búza karcsú száron,
Szendergették jó szelek.
Hideg rögök vetett ágya volt kopogós nyoszolyája,
Úgy fázta át a telet.
Ringatták a vetőgépek, meleg barázda-mélységek,
S őszi napfény sugara.
Míg az élet bűvös ujja csíráját a létbe hívta:
Legyen új szem-garmada.
Június sok langyos éje, déli órák kemencéje
Kalászt érlelt és magot.
Majd a kasza suhanása, zúgó kombájn aratása
Hatvan-százszorost adott.
Sorsa: Búcsú a mezőtől, áldozat, mit malom őröl,
S lisztként simít a tenyér.
Győzve deret, rontó halált, mindennapi életté vált:
Ízes, lágy fehér kenyér.

Aratás (Miniatúra egy XII. századi kéziratból)

512.2100
1024
512.6
1075200